

WAT ZIJN DE KOPPELKANSSEN?

STELLING VAN WILLEMSTAD

Explosief gebied!
Verhalen over bommen en granaten.

Erfgoed uit heel andere periodes kan worden belicht: wat voor erfgoed hebben we eigenlijk binnen de Zuiderwaterlinie? Denk bijvoorbeeld aan de straalzender waarmee Fort de Hel eind jaren vijftig werd uitgerust.

Bij Fort Buitensluis hebben ze een militair amfibisch vaartuig aangekocht.

Verhaal van forten die gezamenlijk de belangrijkste toegangswegen naar Holland moesten beschermen.

Waterbassins van forten gebruiken als wateropvang, of als drinkwater.

Water inzetten om energie te winnen. Misschien door hoogteverschil van water van Hollands Diep naar Kramer/Volkerak?

Verziltling van de grond. Was in het verleden ook een probleem voor boeren na een inundatie (Boerenverdriet).

'Bewustwording dat alles met elkaar samenhangt'

(disciplines, ingrijpen in landschap, erfgoed met natuur)

Waterbergingsgebieden:
- Grachten van forten
- Oude inundatiegebieden

Mogelijke kans:
Fort Buitensluis Numansdorp. Realiseren waterberging door terugbrengen/uitgraven gracht. Ook al is de waterberging nog zo klein. Hergraven van grachten is voor beleving essentieel!

Vrijkomende grond gebruiken om dijklichamen, redoutes, batterijen en inundatiedijken te herstellen.

KOPPELKANSSEN

Zou de strategische driehoek tussen vesting Willemstad, Fort Prins Frederik en Fort Buitensluis weer als geheel te beleven zijn? Zijn ze over het water met elkaar te verbinden?

Forten waren zo veel mogelijk zelfvoorzienend wat betreft water. Op het dak lag een dikke laag grond, waar regenwater doorheen zakke en via speciale druipkokers terecht kwam in een ondergronds waterbassin. Een vernuftig idee, dat ooit bedacht werd om bij langdurige belegeringen over voldoende schoon drinkwater te beschikken. Zullen we dit hemelse 'Fort water' verkopen? Hoe passen we zo'n wateropvangsysteem toe in woonwijken?

Forten als bestemming voor evenementen waaronder sport (triatlon, openwaterzwemmen), escape rooms en (culturele) festivals. Mede om divers publiek naar de Zuiderwaterlinie te trekken.

Leven bij het water: Watervilla's.

Werk samen met andere organisaties die ook door water omgeven zijn, zoals Waterpoort en Rijkswaterstaat (Volkeraksluizen).

'Verbind de mensen van de havens meer met het landschap.'

(met andere woorden: verbind mens & natuur)

'Water gebruiken voor recreatieve doeleinden. Kanoroutes door de Zuiderwaterlinie, bootroutes, wandelroutes en evenementen.'

'Taak voor de Zuiderwaterlinie: koppel gemeenten en waterschappen aan de bredere opgave om naar één gebied toe te werken.'

LEGENDA

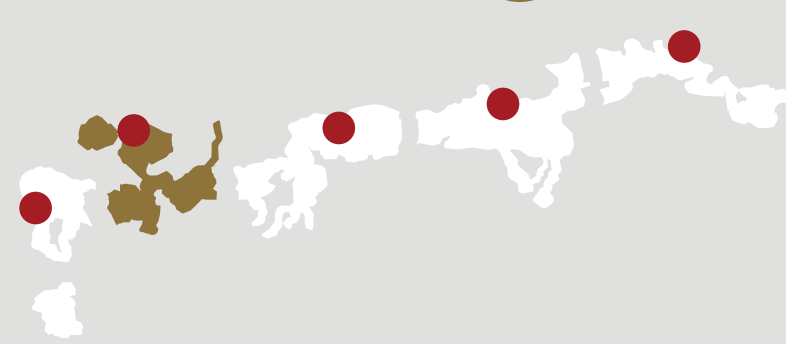
- hoofdwegen
- bebouwing
- erfgoed
- sluizen stuw
- waterkerende dijk
- verdwenen dijk
- relict dijk
- waterberging
- water met winning functie
- water
- inundatie vlakken
- natura 2000
- natuur netwerk nederland
- bos
- groen

ATELIER MENNO'S REIS

VERBONDEN DOOR WATER

De Zuiderwaterlinie is een unieke ketting van historische vestingsteden en hun ommeland, verbonden door het typisch Nederlandse verhaal van verdedigen met water. Om vijandelijke troepen uit onder andere Spanje en Frankrijk tegen te houden, zette men het land rondom vestingsteden onder water. 'Inundatie' wordt dat genoemd. Fries strateeg en vestingbouwer Menno van Coehoorn (1641 - 1704) begreep dit als geen ander en ging 325 jaar geleden, in opdracht van de Staten-Generaal, op inspectiereis. Daarmee legde hij de basis voor wat we nu kennen als de Zuiderwaterlinie. Met zijn innovatieve geest en strategische kennis was hij de juiste persoon op de juiste plek. Hij bestudeerde de natuurlijke hoogtes en laagtes van het landschap en verbond op basis daarvan de bestaande verdedigingswerken met inundatiegebieden (gebieden die gecontroleerd onder water gezet konden worden) en enkele extra vestingwerken. Geïnspireerd door het werk van Menno van Coehoorn trad de Zuiderwaterlinie in zijn voetsporen en herbeleefde zijn inspectiereis.

Tijdens diverse activiteiten en evenementen kwamen verleden, heden én toekomst samen. Het erfgoed van de Zuiderwaterlinie vormt een inspiratiebron en versneller voor de huidige maatschappelijke opgaven. Denk aan klimaatverandering, water- en natuurbeheer en woningbouw. Daarom gingen bewoners, ambtenaren en experts tijdens de zogenaamde 'ateliers' in gesprek over de toekomst van het linielandschap. Deze 'Menno's van nu' deelden, onder begeleiding van Studio 1:1, hun kennis en ideeën vanuit de thema's water, natuur en erfgoed. Welke opgaven staan de Zuiderwaterlinie te wachten? En hoe kan de Zuiderwaterlinie vanuit haar kennis en historische verhaal die inspiratiebron en aanjager zijn voor de toekomst? Elk atelier leidde tot unieke, verfrissende inzichten. Die uitkomsten en koppelkansen zijn in deze kaart samengevat. Door hier samen aan te werken kunnen we komen tot de oplossingen die we zo hard nodig hebben.

water

natuur

erfgoed